

MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA DE TERRASSES

INFORME DE RESULTATS
SESSIÓ CONSTITUTIVA DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT
22 DE MARÇ DE 2018

Document elaborat:
EDAS, S.L.

Direcció:
Gerència d'Ecologia Urbana

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Barcelona ha iniciat el procés de modificació l'ordenança de Terrasses de la ciutat. L'objecte d'aquests treballs és flexibilitzar el contingut normatiu de l'ordenança per tal de facilitar la seva aplicació i respon a la problemàtica generada per l'anterior ordenança, del 2014, que fixava una regulació molt específica respecte a l'espai públic de molt difícil compliment.

La nova ordenança aborda diversos elements; l'adaptació de l'aplicació de l'ordenança a les singularitats territorials, les condicions de les terrasses en l'espai públic i els seus elements, les condicions del servei i la governança i gestió de l'ordenança, que es reforça, aquesta darrera, amb la creació d'una ponència tècnica de terrasses, amb l'objectiu de donar suport a les estructures tècniques dels districtes en la correcta aplicació de la normativa.

Actualment, la proposta de modificació ha iniciat la seva tramitació administrativa i es troba en fase d'informació pública i d'al·legacions.

Amb l'objectiu de compartir i contrastar la proposta sobre la reforma de l'ordenança, es planteja un procés de participació. Aquest procés ha de permetre una recollida oberta de propostes i consideracions de la ciutadania mitjançant la plataforma Decidim i diversos debats territorials en els àmbits de la ciutat en els que la temàtica de les terrasses ha generat més debat públic.

Aquest procés s'emmarcarà dintre del període d'informació pública, amb l'objectiu de considerar el conjunt de les aportacions en la redacció del document final.

El present informe recull els resultats de la sessió constitutiva de la Comissió de Seguiment del procés, desenvolupada el dia 22 de Març de 2018.

SESSIÓ CONSTITUTIVA DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT DEL PROCÉS PARTICIPATIU

DADES BÀSIQUES

Data, hora i lloc: 22 de març de 2018 de 17.00 a 19:00, a la sala Barcelona de la Gerència d'Ecologia Urbana, Av Diagonal , 240, 2a planta.

Convocatòria: la convocatòria de la jornada participativa es va realitzar mitjançant correu electrònic a diferents entitats relacionades amb l'àmbit. La convocatòria per correu electrònic es va reforçar amb una trucada telefònica per confirmar la recepció del correu electrònic i confirmar les persones assistents.

En concret, es va convocar a les següents entitats: AV Sagrada Família, Fem Plaça, BACC, Fem Rambla, Barcelona Camina, Gremi de Flequers, Barcelona Activa, Barcelona Comerç, Gremi de Restauració, CCOO, Barcelona Oberta, Gremi d'Hotels, Col·legi Aparelladors, BarnaCentre, IMPUIQV, Col·legi Arquitectes, Cambra de Comerç, P(A)T, Col·legi Enginyers, CCUB, Pimec – Comerç, IMD, Consell de Gremis, Plataforma carrers per tothom, UGT, FAD, PTP, FAVB, SOS Enric Granados, FECALON, FECASARM.

Algunes entitats van fer arribar un comunicat declinant la seva participació en la comissió de seguiment. Aquest comunicat s'adjunta a mode d'annex al present document.

Participants: la sessió constitutiva de la Comissió de Seguiment va comptar amb la participació de tretze assistents, representant d'un total de nou entitats de la ciutat de Barcelona. En concret, van assistir a la jornada representants de les següents entitats: Col·legi d'Arquitectes, Col·legi d'Enginyers, Consell de Gremis, FAD, FECASARM, Gremi de Flequers, Gremi de Restauració, Gremi d'Hotels, Pimec -Comerç.

Per part de l'Ajuntament de Barcelona han assistit representants de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat(IMD) i de l'Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida (IMPUIQV), a més de representants de la Gerència d'Ecologia Urbana.

METODOLOGIA

La sessió de treball s'ha desenvolupat en tres moments diferenciats:

- una primera part de context del projecte de modificació de la normativa de terrasses, de presentació i validació del procés participatiu a desenvolupar, de constitució i validació de la comissió de seguiment.
- una segona part, durant la qual es va presentar el contingut bàsic de la modificació de la normativa de terrasses que es posarà a debat públic durant el procés.

- i una tercera i darrera part, durant la qual es va donar pas a un torn obert de paraules de les persones assistents en les que es van recollir dubtes, consideracions i aportacions sobre la proposta de modificació.

Resum de la primera part informativa: context del projecte de modificació de la normativa de terrasses, de presentació i validació del procés participatiu a desenvolupar, de constitució i validació de la comissió de seguiment.

Durant la primera part informativa i de contextualització el Sr. Xavier Moreno, responsable de participació de la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, ha presentat els objectius de la sessió, posant en context la modificació de la normativa de terrasses i presentant els espais previstos per a desenvolupar el procés participatiu, a fi que pogués ser validat per les persones assistents. S'ha iniciat l'exposició recordant que la darrera ordenança de terrasses va ser aprovada l'any 2013, però que des de la seva aprovació ha presentat diferents dificultats per a la seva aplicació. Per aquesta raó l'Ajuntament a l'any 2015, inicia un procés per a la seva revisió. Al darrer trimestre de l'any 2017. L'Ajuntament de Barcelona i el Gremi de Restauració acorden les bases per a la modificació de la normativa. Entre el 8 de febrer i el 22 de març ha estat obert el tràmit d'informació pública i al·legacions.

En aquest context es genera la necessitat d'encetar un procés de participació ciutadana que permeti promoure el debat al voltant del text plantejat. Els espais i mecanismes de què es dota el procés participatiu són:

- Comissió de Seguiment, constituïda per les persones representants de diferents entitats de la ciutat. La seva missió és vetllar perquè el procés participatiu s'està desenvolupant amb total garantia i que inclou tots els agents que hi són vinculats a l'àmbit de debat. Es vol que sigui reflex de la pluralitat de la ciutadania, de manera que, tot i que la normativa de participació limita la seva composició a un màxim de 25 membres, es planteja augmentar aquest nombre si les persones que han donat resposta a la convocatòria ho validen. Des de la taula s'emplaça a les persones assistents a poder fer propostes d'ampliació i en cas que es consideri adient la composició proposada es demana que es pugui validar.
- Debat online, mitjançant la plataforma digital Decidim, per tal d'obrir al conjunt de la ciutadania el debat i el recull d'aportacions.
- Debat presencial. Es preveu organitzar fins a cinc sessions de debat territorialitzades, a cinc zones on hi ha un major debat públic i/o interès amb l'aplicació de la normativa (Gràcia-Vila de Gràcia, Eixample-Sagrada Família, Sants-Poble-sec i Hostafrancs, Sant Martí-Poblenou, i Districte de Ciutat Vella). L'objectiu dels tallers serà portar el debat als territoris per tal de veure com hi encaixa la norma. Les sessions no seran obertes, sinó que es convocarà a les entitats de cada territori, per tal que l'assistència sigui plural i diversa, vetllant per tal que hi puguin ser presents representants de la pluralitat de discursos existents al territori.

En aquest punt, s'enceta un breu debat entre algunes de les persones que componen la Comissió de Seguiment i la taula, centrat en dubtes respecte la oportunitat de realitzar el procés participatiu en aquest moment de la tramitació i quan ja s'ha finalitzat el període d'informació pública. També es plantegen dubtes respecte les possibles repercussions dels resultats del mateix en el text aprovat inicialment. Es considera que durant el procés es pot arribar a conclusions diferents de les expressades al text, que poden modificar aspectes que no s'hagin al·legat abans. En aquest sentit es pregunta quina capacitat tindrà el procés participatiu per modificar el text consensuat.

S'informa que habitualment els processos participatius i els períodes d'informació pública es desenvolupen al mateix temps, però que per diferents circumstàncies, en aquest cas no ha estat possible que funcionin en paral·lel. Respecte la capacitat de modificació del text consensuat, per part del procés participatiu, informa que ni els processos participatius, ni les al·legacions que es poden realitzar durant el tràmit administratiu d'informació pública, són de caràcter vinculant. En tots dos casos l'Ajuntament les valora i analitza per determinar la seva viabilitat i oportunitat a fi de determinar si són o no acceptades.

La persona representant del Gremi de Restauració considera que no té sentit realitzar un procés participatiu un cop s'ha aprovat inicialment la norma. Considera que pot generar indefensió respecte les persones i/o entitats que han esgotat el tràmit administratiu per realitzar al·legacions, el fet que posteriorment es pugui modificar el text a través d'un procés participatiu. Per aquesta raó considera que caldria disposar d'espais per poder fer al·legacions als possibles canvis que es puguin generar al text, fruit del procés participatiu. Per altra banda manifesta que no disposa de poder per validar la composició de la Comissió de Seguiment ni la proposta de procés participatiu i que caldrà que els òrgans rectors del Gremi de Restauració donin el seu vistiplau.

Des de la taula es reconeix el dret de les entitats per analitzar internament aquestes propostes però es recorda que existeix un marc normatiu del qual s'ha dotat l'Ajuntament i que obliga a realitzar processos de participació per aprovar una norma municipal, de manera que el procés que es planteja no és opcional. La necessitat d'obrir un procés participatiu en aquest moment ve donada per la recent entrada en vigor de la nova normativa de participació de que s'ha dotat l'Ajuntament de Barcelona i que obliga a desenvolupar processos participatius en determinades tramitacions d'ordenances de la ciutat. Una aprovació d'aquesta normativa sense haver desenvolupat el pertinent debat ciutadà mitjançant un procés participatiu, podria suposar que fos impugnada per aquest fet i suspesa.

Durant el debat també es realitza una consulta sobre el període de temps que es preveu que duri el procés participatiu. En aquest sentit s'indica que la norma de participació indica que com a màxim pot durar 120 dies, però que en aquest cas es preveu que la durada sigui inferior per tal de no allargar el procés actual.

Per part d'una part de les persones convocades també es posa en dubte el fet que el debat s'hagi de tornar a obrir. S'apunta que obrir el procés participatiu és reobrir un conflicte i posar en crisi un acord que ha suposat molts esforços. Es posa en dubte el moment en què es fa el procés.

Des de la taula es comenta que el procés administratiu dóna 30 dies per realitzar al·legacions, però es considera que aquest és un tràmit que no facilita la participació per la seva natura administrativa. Per aquesta raó es desenvolupa un procés que faciliti la participació de la ciutadania. Es pretén donar veu a tothom, desenvolupant diferents mecanismes per facilitar la participació plural. Respecte els dubtes que pugui generar obrir un debat presencial es postula que les sessions presencials de caràcter territorial estan pensades per fomentar la participació d'entitats i col·lectius que disposen d'un discurs articulat al voltant de la temàtica, i que no estaran obertes a la participació de persones individuals.

Resum de la segona i tercera part: presentació del contingut bàsic de la modificació de la normativa de terrasses que es posarà a debat públic durant el procés i torn obert de paraules.

A la segona part el Sr. Xavier Olivella de l'Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida (IMPUIQV) va presentar els principals elements de la modificació de la normativa de terrasses. Durant l'exposició s'han anat recollint diferents comentaris i preguntes plantejades per part de les persones representants de les entitats que conformen la Comissió de Seguiment, que han estat respostes per la taula, de manera que el torn obert de paraules i l'exposició s'han desenvolupat de manera paral·lela. Per aquesta raó en aquest apartat del document es presenten ambdós aspectes: els de caràcter expositiu (cursiva) i els dubtes i respostes suscitats.

Les modificacions plantejades per modificar la normativa de terrasses estan organitzades en un total d'onze punts:

1.-Distàncies

Les distàncies orientatives es flexibilitzen per oferir la possibilitat que s'adaptin a cada territori (districte) en concret. En aquest sentit es deixa molta més capacitat al territori per decidir seguint unes normes genèriques per al conjunt de la ciutat.

2.-Ubicació

El criteri de front de façana passa a ser preferent.

3.- Elements

No es modifiquen. La prohibició a les estufes de tot tipus (elèctriques o de gas) es manté.

Dubtes, aportacions i comentaris: Per part de les persones integrants de la Comissió de Seguiment es pregunta per la raó de mantenir aquesta prohibició. Des de l'Ajuntament es contempla com una mesura de lluita contra el canvi climàtic. Escalfar l'aire del carrer no té sentit si es vol contribuir a la lluita contra el canvi climàtic. Les terrasses són llocs de troba i esbarjo que tradicionalment la gent utilitza quan fa bon temps, de manera que no té sentit la utilització d'aquests elements.

4.- Condicions dels establiments

Es manté la necessitat de complir amb la llei d'accessibilitat dels establiments que es d'obligat compliment.

Dubtes, aportacions i comentaris: Per part de les entitat es demana si aquells establiments que hagin perdut la seva llicència de terrassa a causa de la entrada en vigor de l'ordenança actual, en cas que puguin recuperar la llicència en virtut de l'entrada en vigor de les noves normes, hauran d'adaptar el seu establiment. En aquest sentit des de la taula es respon afirmativament, indicant que l'obligatorietat a adaptar-se a la llei d'accessibilitat és per a tots els establiments des de l'any 2003. En aquest sentit l'ordenança no modifica res amb les modificacions que es plantegen.

S'insisteix des de les entitats que amb la normativa vigent l'any 2012 l'aforament de la terrassa no comptava per l'aforament general de l'establiment i que en funció d'això establiments petits amb terrassa no es veien obligats a complir la normativa d'accessibilitat. El responsable municipal indica que el compliment d'aquest aspecte era vigent des de l'any 2003, de manera que la terrassa comptava com a aforament total i en cas de superar l'establert per la llei calia l'adaptació. S'apunta que una altra cosa era si l'Ajuntament feia complir aquesta obligatorietat en tot moment i de manera exhaustiva.

En relació a l'aforament també es planteja que la norma ha d'aclarir si l'aforament exterior pot ser superior a l'aforament interior.

La nova normativa marcarà criteris que definiran les terrasses emblemàtiques a fi de garantir la seva continuïtat. En aquest sentit es planteja crear un catàleg de terrasses emblemàtiques.

Dubtes, aportacions i comentaris: Des de les entitats es reclama la possibilitat de recuperar terrasses emblemàtiques que van perdre la seva llicència.

Es prohibirà l'autoservei, de manera que totes les terrasses hauran d'estar assistides per personal de l'establiment. Per altra banda, l'Ajuntament vetllarà pel compliment de les condicions laborals segons estableix la llei, informant les persones treballadores dels seus drets i facilitant la presentació de denúncies en aquells casos que aquests estiguin vulnerats.

Dubtes, aportacions i comentaris: Aquest aspecte porta a un intens debat per part d'algunes de les entitats que demanen com farà aquesta tasca l'Ajuntament i fins i tot es planteja si l'Ajuntament ha de desenvolupar aquest paper, si ja el duen a terme les instàncies corresponents. També es considera que aquesta pràctica pot desembocar en una situació en la que tothom pugui denunciar a tothom sense fonaments. Des dels responsables municipals es comenta que aquesta funció ja la desenvolupa actualment l'Ajuntament en aquest i altres àmbits, doncs es part de la seva funció vetllar pel bon funcionament de la ciutat i que aquesta situació de denúncia sense fonaments que s'apunta no es produeix. De tota manera, des de les entitats no es veu bé que la normativa expliciti de manera escrita aquest paper de l'Ajuntament. Es considera que l'ordenança es posa en aspectes que van més enllà del que li pertoca

5.- Ordenacions singulars i distribucions prèvies

Desapareixen en virtut de la creació de les zones de criteris territorials i les zones d'excel·lència.

6.- Zones de criteris territorials

Per casos excepcionals, en els que s'adequarà l'aplicació de l'ordenança a les singularitats i usos de l'espai públic, en especial places, rambles.

7.- Zones d'excel·lència

Són zones que a criteri de l'Ajuntament es considera que per la seva ubicació singular tenen una qualitat superior a la mitja (Plaça Real, Front Marítim,...). Aquestes zones es regularien de manera específica i fins i tot es proposaria que cadascuna disposés d'un llibre d'estil a seguir pel que fa al disseny de les terrasses de manera que es cercaria una uniformitat.

8.- Llicències

Es mantenen els requisits sense modificacions i la renovació serà de caràcter anual.

9.- Sancions

Es mantenen, s'endureixen en alguns casos i es clarifiquen.

10.- Comissió Tècnica i Ponència Tècnica de terrasses

Són òrgans col·legiats interns de l'Ajuntament que es creen en el marc de l'ordenança.

11.- Aspectes diversos que no es modifiquen

Entre els mateixos s'inclouen els horaris, que es mantenen, segons el decret d'Alcaldia i per evitar problemes derivats de la contaminació acústica.

També es manté el càlcul de l'aforament total dels establiments que suma el del local més el de la terrassa.

Altres consideracions

Durant el debat es recullen també altres aportacions.

En relació a la publicitat a les terrasses es consulta si aquesta estava prohibida. Des de l'Ajuntament es respon que aquesta estava prohibida, exceptuant la relativa al propi establiment. Però les marques comercials només s'han tolerat en aquells casos que la seva presència era mínima.

La persona representant del Col·legi d'Arquitectes manifesta que un grup de treball del mateix ha estat estudiant l'espai públic. Una de les conclusions a les que s'ha arribat és que existeix una ocupació excessiva de les voreres per part de les terrasses. Es considera que manca sensibilitat i informació de la població per conèixer els seus drets envers l'espai públic. Consideren que per tal de pacificar el conflicte que pugui existir una mesura aplicar seria la de senyalitzar l'espai destinat a terrassa, de manera que tothom tingui clar quin és l'espai destinat i es puguin resoldre els abusos. Des de l'Ajuntament es manifesta que l'ordenança actual i la modificació recullen aquesta mesura i que, tot i que encara no s'ha aplicat, en el futur serà obligatori marcar les terrasses. Aquest aspecte suscita en altres persones de la Comissió de Seguiment la pregunta si aquesta mesura no facilitarà que es puguin generar denúncies sense fonament, realitzant fotos que apunten a una infracció però

que no reflecteixen la realitat. En aquest sentit, es manifesta que la denúncia serà competència de la Guàrdia Urbana, que serà la responsable d'aixecar acta.

En relació als para-sols des de les entitats s'apunta que la normativa és excessivament restrictiva i que obliga a disposar de para-sols que superen els requisits de la norma de fabricació estàndard (UNE) pel que fa a la velocitat del vent que han d'aguantar. L'ordenança estableix la necessitat que aguantin vents de fins a 80 km/h, quan les normes de fabricació estableixen que han d'aguantar com a màxim entre 60 i 65 km/h. No queda clar si aquesta especificació queda o no recollida a l'ordenança, o ho està a la declaració responsable, però de tota manera es considera que caldria equiparar els requisits als de la indústria.

Des dels responsables municipals es destaca que un dels objectius bàsics de la modificació de la normativa és descentralitzar la decisió respecte a les especificitats de les terrasses, adaptant-la a cada situació. Es postula que cada territori pugui decidir segons el cas concret com s'aplica la normativa, la qual estableix uns criteris generals. Es vol flexibilitzar l'aplicació de la normativa per evitar els problemes d'aplicació que ha tingut fins ara l'ordenança vigent. Al respecte d'aquesta qüestió es recull algun posicionament crític amb la possibilitat d'existència de criteris territorials, doncs es considera que poden ser generadors d'arbitrarietats i donar peu a l'existència de diferents ordenacions singulars per a cada territori. En aquest sentit es sol·licita que els criteris territorials siguin públics i no puguin modificar-se de manera arbitrària. Els responsables municipals postulen que tot i que es puguin establir unes normes d'inici aquestes es poden modificar i adaptar a diferents situacions que puguin sorgir en el futur.

En relació al procés participatiu es recullen un parell més de dubtes. Per una banda, es demana concretar el paper de la Comissió de Seguiment. En aquest sentit el Sr. Xavier Moreno recorda les principals funcions; aprovar la metodologia exposada, valorant si es considera suficient per generar un debat ampli, plural i divers validar els agents convidats a formar part de la Comissió de Seguiment i en cas necessari proposar de nous, valorar la presentació del contingut de la normativa de les terrasses que s'ha realitzat a fi de decidir si es considera adient per a ser base del debat durant el procés participatiu i realitzar un seguiment dels espais participatius i dels resultats que es generaran.

Per altra banda, es demana conèixer si està definit quins seran els agents que participaran a les sessions de debat presencial. S'acorda traslladar la informació als membres de la comissió de seguiment.

Tancament de la sessió

Es recorda que en una setmana caldria que les entitats de la Comissió de Seguiment poguessin validar la metodologia plantejada, així com els agents que constitueixen la Comissió de Seguiment, de manera que demana que si hi ha cap esmena que es faci arribar al servei de Participació Ciutadana d'Ecologia Urbana.

Recorda quin ha estat el procés desenvolupat fins aquest moment. Emplaça a les persones assistents a la propera reunió a celebrar-se al mes d'abril i en la que es donarà compte de l'evolució dels estudis efectuats, conclusions, propostes planejament i aportacions de les associacions.

ANNEX

COMUNICAT TERRASSES:

Davant la convocatòria per part de la regidoria d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament a una comissió de seguiment d'un suposat procés de participació de la modificació de l'ordenança de terrasses, les entitats i col·lectius declarem:

1. L'esmentat procés participatiu no existeix ni ha existit en cap moment, de manera que no té sentit convocar una comissió de seguiment.
2. La proposta de modificació de l'ordenança de terrasses ha estat acordada exclusivament pel partit de govern i el Gremi de Restauració, i posteriorment refrendat per la gran majoria de partits de l'oposició; ha superat ja l'aprovació inicial i espera l'aprovació definitiva per a la qual compta amb el suport declarat de tots els grups municipals excepte la CUP; en cap moment s'ha tingut en compte cap veu veïnal
3. El moment de proposar un procés participatiu no és ara, havia de ser fa mesos
4. En el seu moment, l'Ajuntament va crear una Comissió Tècnica de Terrasses participada pel Gremi i per la FAVB; una vegada que el Gremi va boicotejar aquest espai, va quedar buit i inutilitzat
5. Des d'aleshores, la veu veïnal ha estat totalment ignorada; se'ns ha comunicat les decisions, se'ns ha explicat un acord deslegítimat per la manca de participació i per ser essencialment una ordenació del sector públic dictat pel sector privat en el seu interès.

Associacions de veïns i veïnes:

Sant Andreu de Palomar, Horta, Alerta Poble Sec, Clot Camp de l'Arpa, Sagrada Família, Joan Maragall de Guinardo, Casc Antic, Vila de Gràcia, Gòtic, Poblenou, La Satalia, Paraguay-Perú, Poble Sec, Centre Social de Sants,

Entitats i plataformes:

Associació Catalana per a la integració del Cec-ACIC, Asendinb, Calabria 66, Fem Rambla, Fem Sant Antoni, Som Paral·lel, Plataforma l'Òstia, Plataforma en defensa de la Barceloneta, Cercle de Sants, Assemblea de barris per un turisme sostenible-ABTS, Associació Discapacitats de Catalunya, ECOM, La Negreta, La Base Poble Sec, Assemblea per la Diversitat, Federació d'associacions de veïns i veïnes de Barcelona-FAVB, Consell d'Associacions de Barcelona-CAB

Barcelona 22 de març de 2018